

Lakialoite LA 90/2018 vp

Timo Harakka sd ym.

Lakialoite laiksi tuloverolain 64 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Aloitteessa esitetään muutettavaksi tuloverolain 64 §:n luontoisetua koskevaa lainkohtaa siten, että työnantajan työntekijälleen tarjoama sähköauton latausetu on työntekijälle verovapaata tuloa.

PERUSTELUT

Nykytila

Tuloverolain 64 §:ssä määrätään työntekijän työnantajalta saamien luontoisetujen verokohtelusta. Lainkohdan 1 momentin mukaan työnantajalta saatu luontoisetu on veronalaista ansiotuloa ja arvioidaan käypään arvoon. Verohallinto määrää vuosittain luontoisetujen käypien arvojen laskentaperusteet.

Verohallinnon luontoisetujen laskentaperusteita koskevassa päätöksessä ei ole ennen verovuotta 2019 määrätty sähköautojen latausedun arvon laskennasta. Tämä on tarkoittanut, että työntekijän olisi pitänyt maksaa veroa työnantajan kustantaman sähköön käyvästä arvosta. Käytännössä etu on useimmissa tapauksissa ollut niin pieni, ettei sen arvosta ole peritty veroa, eikä Verohallinto ole puuttunut näihin mitättömiin etuihin esimerkiksi verotarkastuksilla.

Toukokuussa 2018 hallitus kuitenkin päätti, että Verohallinto veloitetaan määrittämään latausedulle kaavamainen verotusarvo, joka vastaa laskennallista keskimääräistä lataamisen arvoa. Muutoksen tarkoitus oli yksinkertaistaa latausedun verottamista, kun sähköautot ovat yleistyneet. Näin välttyttäisiin tilanteilta, joissa työnantaja haluaisi tarjota latausmahdollisuuden työpäikällä mutta joutuu rajoittamaan lataamisen käyttöä vain niille, joilla on vapaa autoetu. Latausetu sisältyy vapaaseen autoetuu, jolloin siitä ei tarvitse erikseen periä veroa.

Seurauksena latausedun verotusarvosta määrättiin marraskuussa 2018, kun Verohallinto päätti verovuoden 2019 luontoisetujen laskentaperusteista (päätöksen diaarinumero: VH/2119/00.01.00/2018). Päätöksen mukaan latausedun raha-arvo on 30 euroa kuukaudessa, kun palkan-saaja käyttää työnantajansa kustantamaa sähköä työpaikalla oman autonsa tai auton käyttöedun perusteena olevan auton lataamiseen.

Lakialoite LA 90/2018 vp

Kaavamainen verotusarvo on joissain tilanteissa selvästi korkeampi ja joissain tilanteissa alempi kuin ladatun sähkön käypä arvo. Verotusarvo olisi todellista arvoa alempi lähinnä tilanteissa, joissa sähköautolla ajetaan paljon ja työpaikalla on käytettävissä tehokas laturi. Sen sijaan tilanteissa, joissa sähköautolla ajetaan vain vähän, uusi verokohtelu johtaisi raskaampaan verotukseen kuin todelliseen sähkön kulutukseen perustuva verotus. Joillain automalleilla 30 euron latauksella voisi ajaa jopa 1 500 kilometriä.

Uuden ohjeen soveltaminen johtaa siihen, että latausedusta perittäisiin veroa aiempaa useammin. Vaikka edusta maksettava vero ei ole kovin suuri, se voisi johtaa siihen, että työntekijöille ei olisi mielekästä tarjota latausetua. Monissa tilanteissa latausedusta maksettavan veron laskennasta ja pidättämisestä aiheutuvat kustannukset olisivat työnantajalle jopa suuremmat kuin maksettava vero. Lisäksi latausedun verottaminen edellyttää Verohallinnolta verotuksen toimittamista ja valvontaa, mistä aiheutuu kustannuksia.

Lakialoitteen pääasiallinen sisältö

Hallituksen päättämä latausedun kaavamainen verottaminen voi johtaa käytännössä muutoksen tavoitteen vastaisesti siihen, että sähköautojen työpaikkalataaminen vaikeutuu. Pahimmillaan muutos voi nostaa kynnyksestä sähköauton hankintaan. Tällä aloitteella muutettaisiin latausetu verovapaaksi tuloksi. Muutoksella kannustettaisiin työnantajia tarjoamaan latausmahdollisuutta työntekijöille, mikä lisäisi sähköautojen määrää. Verovapaus koskisi myös tilanteita, joissa työnantaja tarjoaa työntekijälle sähköauton käyttöedun.

Lakialoitteen vaikutukset

Aloitteella edistettäisiin liikenteen sähköistämistä, joka on keskeisessä roolissa liikenteen päästöjen vähentämisessä. Ilmastonmuutos edellyttää, että Suomen on vähintään puolitettava liikenteen päästöt vuoden 2005 tasosta vuoteen 2030 mennessä. Latauspisteiden rajallinen määrä on yksi syy siihen, ettei niitä ole käytössä nykyistä enempää. Sen vuoksi valtion budjetista tuetaan erikseen latausverkoston laajentamista. Latausedun verovapaus täydentäisi tukimallia kustannustehokkaalla tavalla, kun se kannustaisi työnantajia investoimaan latauspisteisiin. Se ei olennaisesti pienentäisi valtion verotuloja, sillä latausedun verotusarvo on vähäinen verrattuna sen verottamisesta yrityksille ja viranomaisille aiheutuviin kustannuksiin.

Työsuhdeautot ovat keskeisessä asemassa autojen ensirekisteröinneissä, sillä ne ovat tyypillisesti uusia autoja. Siksi työsuhdeautoihin vaikuttamalla voidaan vaikuttaa koko autokantaan ja näin vauhdittaa siirtymää sähköautoihin. Lakialoite kannustaisi työnantajia tarjoamaan sähköauton käyttöetua työntekijöille. Nyt käyttöedun vaihtoehtona oleva vapaa autoetu kannustaa päinvastoin polttomoottoriautojen hankintaan, sillä niiden hankintahinta on matalampi ja käyttökustannukset korkeammat. Autoedun verotusarvo perustuu nimenomaan auton uushankintahintaan. Jatkossa autoedun verotusarvon määräytymistä tulisi muuttaa siten, että se kannustaisi tuntuvasti täyssähköautojen (EV) ja lataushybridien (PHEV) hankintaan. Ilmastotavoitteiden kannalta olisi perusteltua, että kaikki uudet työsuhdeautot kulkisivat sähköllä vuonna 2025.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

Lakialoite LA 90/2018 vp

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

tuloverolain 64 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään tuloverolain (1535/1992) 64 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 504/2010 ja 1086/2014, uusi 3 momentti seuraavasti:

64 §

Luontoisetu

Työnantajan työntekijälleen kustantaman sähkön raha-arvo on verovapaata tuloa, kun sähköä käytetään työntekijän oman auton tai auton käyttöedun perusteena olevan auton lataamiseen.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Helsingissä 18.1.2019

Timo Harakka sd
Satu Taavitsainen sd
Johanna Ojala-Niemelä sd
Pia Viitanen sd
Katja Taimela sd
Pilvi Torsti sd
Ilmari Nurminen sd
Merja Mäkisalo-Ropponen sd
Anneli Kiljunen sd
Krista Kiuru sd
Riitta Myller sd
Kristiina Salonen sd